

7,7%. Найкраща динаміка серед Європейських країн в Естонії, яка продемонструвала зниження рівня безробіття на 1,9%, з показника 10,2% до 8,3%, що також стосується інших прибалтійських країн, які демонструють позитивну динаміку.

Розглянувши показники географії та динаміки рівня безробіття в Україні та країнах ЄС, можна зробити кілька висновків. Поширення безробіття в Україні та ЄС прямо залежить від існування великих індустріальних центрів та економічної активності територій. В Україні на відміну від європейських країн вагомий вплив має сезонне безробіття, про яке чітко свідчить динаміка показників, адже в жодній з країн ЄС (в тому числі й туристичних Греції, Португалії, Іспанії та Кіпру) не було виявлено явної сезонної циклічності рівня безробіття, в той час як в Україні офіційне число зареєстрованих в залежності від пори року різниться в півтора рази. Також отримана динаміка свідчить про значний рівень прихованого безробіття в Україні, яке зменшується в літню пору року в результаті тимчасової зайнятості населення в різних галузях, де роботодавці не фіксують офіційного працевлаштування а також за кордоном. За даними представництва Міжнародної організації по міграції (МОМ) в Україні 6,5 мільйонів громадян України працює за кордоном, які становлять найбільшу частку з категорії "прихованого безробіття".

Рівень безробіття серед 27 країн ЄС протягом останнього року виражає чітку закономірність росту у південних країнах ЄС, стабільну контрольовану ситуацію серед найвпливовіших країн європейського співтовариства та значний спад рівня безробіття у прибалтійських країнах, забезпечення загальних показників росту безробіття в ЄС на рівні 0,5% в основному за рахунок Іспанії, Греції, Кіпру та в незначній мірі Італії. Інші світові економічні центри демонструють спад рівня безробіття, наприклад у США він знизився на 0,7% до 7,6%, а в Японії на 0,2% до 4,1%.

Список використаних джерел:

1. Інформаційний портал Інфо-лайт - [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://unctad.org/en/publicationslibrary/wir2013_en.pdf.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України - [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Ірина МИЦАК
науковий керівник
к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.
ІФНІМ ТНЕУ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

Процес підвищення конкурентоспроможності економіки та перехід на інноваційний шлях розвитку є ключовим завданням державної економічної політики, головною метою якої є створення передумов до вступу України в ЄС

з досягненням економічних та інституційних критеріїв конвергенції. Дані обставини і обумовлюють особливу актуальність для української економічної науки дослідження міжнародної конкурентоспроможності національної економіки, оскільки формування засад конкурентоспроможності національної економіки в сучасних соціально-економічних умовах є необхідною складовою розвитку та передумовою інтеграції економіки України до загальносвітового конкурентного простору.

Перспективність міжнародної конкурентоспроможності держави підтверджується наявністю чисельних методик її вивчення. Найбільш поширеними та повними є індекси глобалізації (KOF Index of Globalization), глобальний індекс миру (Global Peace Index, GPI), індекс легкості ведення бізнесу (Ease of doing business Index), індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom), індекс свободи преси (Press Freedom Index, PFI), індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index), індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI), індекс розвитку людського потенціалу (Human Development Index, HDI). В попередній роботі нами було проаналізовано останній - (HDI), а в даному дослідженні розглянемо найбільш цікаві моменти індексу глобальної конкурентоспроможності, який щорічно з 2004 року складається Всесвітнім економічним форумом (World Economic Forum).

Для уявлення загальної картини географії індексів глобальної конкурентоспроможності, розглянемо тематичну карту світу, яка містить усі показники серед 148 країн світу, що були розглянуті у цьогорічному звіті WEF (рис. 1).

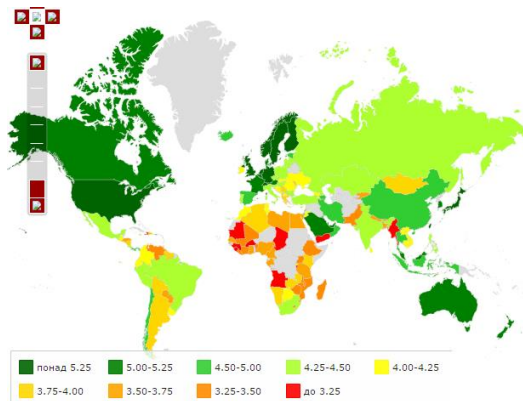

Рис. 1 Карта індексів глобальної конкурентоспроможності 2013-2014 р.

Результати цьогорічного звіту свідчать, наша країна за останній рік у рейтингу глобальної конкурентоспроможності втратила 11 позицій, з 73 до 84, отримавши показник 4.05 бали з 7 можливих. Аналогічну динаміку втрати 11 позицій продемонстрували Уругвай, Єгипет, Гана і Бенін. Трійка лідерів не

змінилася з попереднім роком, адже Швейцарія, Сінгапур та Фінляндія продовжують утримувати все ті ж 1-ше, 2-ге та 3-тє місце, а найгірший показник дістався центрально-африканській країні Чад [1].

Настільки низькі показники є результатом надмірної забюрократизованості та корумпованості соціально-економічної системи держави. Наведені нижче результати дають нам змогу сформуванати цілісну картину про рівень розвитку в найбільш важливих сферах життя суспільства та стану економіки, вплив факторів на розвиток цілих галузей та місце України серед країн світу рис. 2.

Рис. 2. Рейтинг України з 148 країн світу, за окремими складовими ІК у 2013-2014 рр.

Особливої уваги заслуговує позиція України в рейтингу здатності країни на втримання талантів, тобто високоосвічених кадрів та молодих кваліфікованих спеціалістів, за яким ми посіли 140 місце з 148. На фоні розвинутої Європи, в державах якої дані індекси мають максимальне значення, шансів на утримання кадрів, які могли б в перспективі допомогти нашій країні подолати труднощі сьогодення, практично не лишається. Нашими «сусідами» по рейтингу втримання талантів являються Ємен та Бурунді, які займають 139 та 141 позиції відповідно, а найкраще почувають себе кадри у Катарі, найінтенсивніше залучають молоді обдарування у Швейцарії та Сінгапурі.

Виходячи з суттєвої втрати позицій у рейтингу, варто розглянути динаміку показників, які отримувала Україна з 2006 року – першого року проведених досліджень в Україні. Для порівняння оберемо найбільш цікаві для нас країни, а саме: Росію – найбільшого торговельного партнера, Кіпр – найбільшого інвестора, та країну, в яку прямують понад 80% інвестицій українських компаній, Грузію – вдалий приклад проведення реформ у колишній республіці СССР, Естонію – члена ЄС, також колишню державу союзу та Китай – найбільш динамічний ринок світу рис. 3.

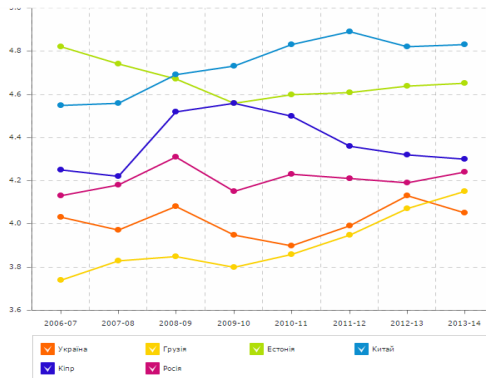

Рис. 3. Динаміка показників індексу конкурентоспроможності 2006-2013 роках

Як бачимо, в різні періоди держави переживали ріст і падіння індексів, наша країна впродовж 7 років, попередньо продемонструвавши хвилю росту, продемонструвала падіння, та закріпилася майже на тому ж самому рівні, що й у 2006 році - 4.05 проти 4.03. В той час, як Грузія суттєво поліпшила власні показники, а в Китаю практично не було зафіксовано регресії наша динаміка в порівнянні з 2006 роком покращень не зазнає.

Показники індексів основної групи дванадцятиох критеріїв у Грузії та Росії, а також в групі виробничо-орієнтованих країн світу, до якої належить Україна відтворює наступний графік 4.

З усіх показників, ми отримали лідерство, лише у здоров'ї та початковій освіті, а серед категорії 31 виробничо-орієнтованих держав в нас більші обсяги ринку, краща якість вищої освіти та підготовки, трудовий потенціал та інфраструктура. Якісні зміни у Грузії забезпечили їй лідерство серед ринку товарів та послуг, управлінської сфери, ринку праці(трудові ресурси).

Рис. 4. Порівняння показників складових індексу конкурентоспроможності у 2013-2014 роках

Проведений нами як історичний, так і причинно-наслідковий аналіз конкурентоспроможності дозволив визначити, що економіка України володіє потенціалом щодо посилення позицій, проте все таки існує ще багато бар'єрів, які необхідно подолати на шляху до підвищення рівня конкурентних переваг на світовому ринку. Згідно із дослідженнями Всесвітнього економічного форуму, найбільшими перешкодами для України у питаннях ведення бізнесу є корупція, недосконале податкове законодавство, бюрократія, інфляція, політична нестабільність тощо. І саме боротьба з цими явищами повинна стати основним пріоритетом суспільно-політичних відносин в нашій країні.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт World Economic Forum The Global Competitiveness Report 2013-2014 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2013-2014>.

Емілія ВАСИЛЮК
науковий керівник:
к.е.н., доц. Білецька І.М.
ІФННІМ ТНЕУ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація світової економіки на межі ХХ та ХХІ століть привела до посилення значення та активізації розвитку сфери послуг, зокрема фінансових. Так, протягом останніх трьох десятиліть ХХ ст. обсяг світового експорту